

Tal dia
com
avui fa...

1
any

ERC pressiona CiU
Junqueras insta Mas a agilitar el Pacte Nacional pel Dret a Decidir tot i que el PSC no s'hi hagi afegit. El president vol esperar a ampliar el consens.

10
anys

Mor Ronald Reagan
Mor a casa seva, a Los Angeles, Ronald Reagan, pare de la revolució conservadora als EUA. Tenia 93 anys i en feia uns deu que patia Alzheimer.

20
anys

Atemptat fallit
Atac fallit d'ETA amb granades contra una caserna de la Guàrdia Civil, a Gernika. Els dos projectils no van ferir ningú.

Ca montes

Vicent
Partal

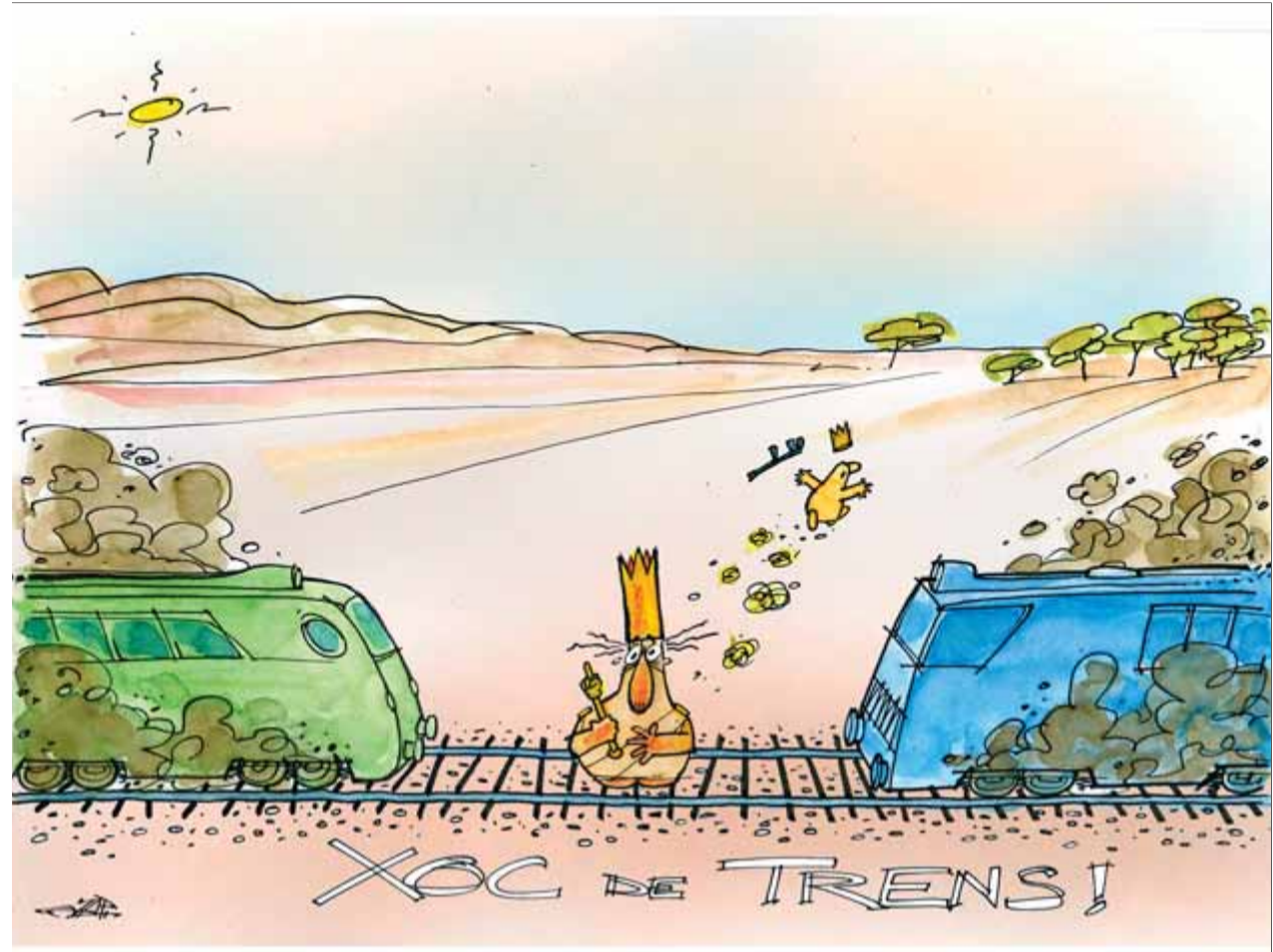

226 anys

Una de les fantasies que circulen aquests dies és que la monarquia és una institució arrelada i normal a Espanya. La tesi, però, no resisteix una simple mirada als llibres d'història. L'última vegada que dos monarques espanyols es van succeir en el tron de forma normal, com se suposa que dos reis es succeeixen, va ser quan Carles IV va succeir el seu pare Carles III. Estem parlant, doncs, de 1788. Fem números: fa 226 anys. Després van venir Ferran VII, coronat després d'un motí; Josep I, en plena guerra i imposat per l'emperador francès; Ferran VII de nou, acabada la guerra; Isabel II, que va haver de ser substituïda per una regent durant anys per

En 226 anys no hi ha hagut a Espanya cap relleu normal, doncs, de rei mort a fill de rei

minoria d'edat; Amadeu I, escollit en revolució; Alfons XII, després de la I República; Alfons XIII, que també va tenir regent, i Joan Carles I, que el va posar a dit Franco, després de derrotar la república que havia tombat no el seu pare sinó el seu avi. En 226 anys no hi ha hagut a Espanya cap relleu normal, doncs, de rei mort a fill de rei. Ni un de sol. Només cal comparar aquest rècord amb el que passa en les altres cases reials europees perquè la 'normalitat' i l'arrelament de la monarquia espanyola es pose a lloc. A Dinamarca tenen rei des de l'any 900, sense el mil al davant. Però fins i tot des de tan llunyana època s'han anat succeint els uns als altres sense major problema. Només Cristià X va veure pertorbat el seu regnat per la invasió nazi i cada dia es va passejar a cavall per recordar a tothom que Dinamarca era una nació sobirana i no sotmesa. De reis d'Holanda n'hi ha hagut nou des del 1806, perfectament succeïts l'un a l'altre. I no cal ni parlar del Regne Unit. Ja ho entenc, però, que la propaganda no vol fets...

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

Vuits i nous

Paraula viva

Manuel
Cuyàs

L'any 1955, el pensador José Ortega y Gasset es va morir i els fills van trobar entre la correspondència una carta que Joan Maragall li havia enviat el 1910. La van tornar als hereus del poeta, els quals la van publicar en una edició commemorativa del centenari del seu naixement. Josep Pla en reproduïx un fragment al seu llibre *Joan Maragall, un assaig*, dient que és un document molt poc conegut. Com que a pesar de la divulgació que Pla en va fer segueix en la meua opinió sent desconegut, em fa l'efecte que val la pena insistir-hi i per això em permeto posar-lo a l'exposició del lector d'avui a través d'aquest diari que polsa els temps en què vivim.

Deia Maragall a Ortega: "El catalanismo no puede desaparecer, no os hagáis

ilusiones; tendrá, como ha tenido, sus altos y sus bajos (tuvo un bajo de siglos y ya veis cómo volvió a levantarse), mandará o no mandará diputados a Cortes, hará la Solidaridad siempre que se dé causa para ello y la deshará cuando cese la causa y volverá a hacerla y deshacerla cien veces, y cien veces cantaréis victoria contra ella y otras cien tocaréis a rebato contra ella; todo parecerá que ha concluído, y todo volverá a empezar; nos esforzaremos unos y otros, todos, en borrar toda diferencia, en olvidar todo agravio, en buscar un ideal común, un ideal superior —daremos— que nos una, que nos funda, que nos haga una sola cosa... pero siempre, siempre, siempre, os lo juro, volverá a levantarse este impulso, esta fuerza, esta cosa viva, aguda, inmortal, que es el espíritu celtibero, que es la lengua, que es el Mediterráneo, o el Pirineo, o la raya

ANTHONY GARNER

del Ebro... o la raya de Dios: la borraréis y volverá a salir, la apagaréis y volverá a encenderse, la ahogaréis y volverá a respirar, la mudaréis y volverá a ser ella misma, nunca, nunca, nunca morirá; es la raya de Dios, es el genio particular, es el espíritu, es la lengua, ¿lo entendéis bien?, os lo digo en la vuestra, pero ¡ay!, no os hagáis ilusiones, lo pienso en la mía, no hago más que traducir. Siglos y siglos os hemos hablado así, traduciendo, y la lengua no ha muerto; aquí está; tan viva como la por-

tuguesa, que allí está; tan viva como la castellana, que ahí está en vuestros labios; no en los míos, sino sólo en mi pluma... ahora." Una mica més avall de l'escrit surt el Maragall que tots coneixem a través de la seva *Oda a Espanya*, aquella que acaba amb el cèlebre "Adéu Espanya!" però que comença dient "Escolta, Espanya, la veu d'un fill que et parla en llengua no castellana". Diu el poeta de la "paraula viva": "¿No me entendéis? Dios mío, qué no daría yo porque me entenderais..."